

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/133/2018
Identifikačné číslo spisu: 1212202633
Dátum vydania rozhodnutia: 17.08.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Siebenstichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1212202633.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, proti žalovanej L. Y., bývajúcej v Q.D., C. Č.. XXXX/XX, za účasti Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Nám. legionárov č. 5 (do 30. júna 2016 vedľajší účastník na strane žalovanej), zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom v Stropkove, Nám. SNP č. 7, o zaplatenie 143,08 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 27 Ro 367/2012, o dovolaní Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 13. februára 2013 sp. zn. 5 Co 97/2013, v spojení s opravným uznesením z 15. decembra 2017 sp. zn. 5 Co 97/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 21. novembra 2012 č.k. 27 Ro 367/2012-36 zrušil platobný rozkaz vydaný 25. apríla 2012 č.k. 27 Ro 367/2012-29 a konanie zastavil pre späťvzatie žaloby žalobcom, o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a rozhodol o vrátení súdneho poplatku žalobcovi. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. vzhľadom na zastavenie konania.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie vedľajšieho účastníka v časti náhrady trov konania uznesením z 13. februára 2013 sp. zn. 5 Co 97/2013 zmenil uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Zmenu rozhodnutia odôvodnil tým, že správne nárok vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania bolo potrebné posúdiť podľa § 146 ods. 2 O.s.p. a skúmať tiež účelnosť vynaložených trov konania na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa, pričom dospel po preskúmaní veci v tomto smere k záveru, že vzhľadom na neúčelnosť vynaložených trov konania vedľajšiemu účastníkovi túto nebolo možné mu priznať.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podalo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (v tom čase vedľajší účastník na strane žalovanej) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnilo § 237 písm. f/ O.s.p. Namietalo, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti o trovách konania a náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. mu nepriznal, pričom k použitiu tohto zákonného ustanovenia nemal možnosť sa nijako vyjadriť ani k účelnosti vynaložených trov konania. K odňatiu možnosti konať pred súdom došlo porušením zásady dvojinstančnosti konania podľa § 213 ods. 2 O.s.p. (účinného od 15. októbra 2008). Argumenty prezentované súdom na podporu ním tvrdenej neúčelnosti trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka považuje za zjavne rozporné a protirečivé. V ďalšej časti dovolania sa podrobne vyjadril k legalite a legitimitě vstupu vedľajšieho účastníka do konania s poukazom na viaceré rozhodnutia Súdneho dvora európskej únie, v ktorých judikoval posilnenie ochrany práv spotrebiteľa a tiež k účelnosti trov konania. Dovolateľ žiadal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie nie je prípustné a nie je ani dôvodné. Stotožnil sa s názorom odvolacieho súdu, ktorý vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania z dôvodu, že sa nejedná o trovy účelne vynaložené na uplatnenie alebo bránenie práv, pričom poukázal v tejto súvislosti na viaceré zhodné rozhodnutia odvolacích súdov. Z uvedených dôvodov navrhol dovolanie zamietnuť a priznať náhradu trov dovolacieho konania.

5. Žalovaná sa k dovolaniu vedľajšieho účastníka nevyjadrila.

6. Vzhľadom na to, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O. s. p.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie svojho záveru (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

9. V prejednávanej veci bolo dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o trovách konania. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. ale ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neplatia (o. i.) vtedy, ak ide o uznesenie o trovách konania. Takéto uznesenie je podľa § 239 ods. 3 O. s. p. zaradené medzi uznesenia, v prípade ktorých je prípustnosť dovolania výslovne vylúčená. So zreteľom na uvedené ustanovenia najvyšší súd konštatuje, že dovolanie podané Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS nie je podľa § 239 ods. 3 O.s.p. prípustné.

10. Predmetné dovolanie by bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo.

11. So zreteľom na dovolateľom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou opodstatnenosti tvrdenia, že v predmetnej veci mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm.f/ O.s.p.). Dospel k záveru, že tomu tak nebolo.

12. Pod odňatím možnosti konať pred súdom bolo treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňali tie jeho procesné práva, ktoré mu zákon priznával. O vadu konania, ktorá bola z hľadiska § 237 písm.f/ O.s.p. významná, išlo najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v preskúmvanej veci nejde.

12.1. Vedľajší účastník odňatie možnosti konať pred súdom dáva do súvislosti s postupom odvolacieho súdu, ktorý keď zvažoval použitie iného ustanovenia procesného predpisu pri rozhodovaní o náhrade trov konania než použil súd prvého stupňa, si nesplnil svoju zákonnú povinnosť vytvoriť mu priestor na uplatnenie námietok a argumentov, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodovanie súdu o trovách konania.

Z obsahu tejto námietky vyplýva, že postup súdu považuje za taký, ktorý je v rozpore s § 213 ods. 2 O.s.p.

13. Ustanovenie § 213 ods. 2 O.s.p. ukladá odvolaciemu súdu pred rozhodnutím o odvolaní, aby v prípade, ak je toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzvať účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

13.1. Dovolací súd nepovažuje námietku vedľajšieho účastníka, podľa ktorej ho mal dovolací súd osobitne vyzvať na vyjadrenie k novej aplikácii § 146 ods. 2 O.s.p. s odôvodnením, že na rozhodnutie o trovách konania chce aplikovať ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, za dôvodnú. Účelom ustanovenia § 213 ods. 2 O.s.p. je totiž primárne zabrániť prekvapivému rozhodnutiu odvolacieho súdu z hľadiska právnej kvalifikácie merita veci podľa (odlišného ustanovenia) hmotného práva. Rozhodnutie o trovách konania je vnútorne jednotnou procesnoprávnou otázkou, pri ktorej nemožno samostatne hovoriť na jednej strane o ustanoveniach upravujúcich náhradu trov konania podľa zásady úspechu, resp. výsledku konania a na druhej strane o odlišných ustanoveniach (v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p.) tieto princípy modifikujúcich (viď uznesenie ÚS SR z 8. decembra 2011 sp. zn. II. ÚS 563/2011). Takýto názor je aj v súlade s názormi prezentovanými v odbornej právnickej literatúre (napr. Števček/Ficová a kol. Občiansky súdny poriadok - Komentár, Nakladateľství C. H. Beck, 2009, str. 635). Procesné rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania nemôže mať atribúty tzv. prekvapivého rozhodnutia, a preto postupom odvolacieho súdu nedošlo v prípade vedľajšieho účastníka k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 25. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 120/2013 (uverejnenom aj v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky pod R 134/2014) vyslovil názor, podľa ktorého postup odvolacieho súdu podľa § 213 ods. 2 O.s.p. neprichádza do úvahy pri rozhodovaní o trovách konania.

14. Pre prípad, že dovolateľ uvedené porušenie práva dáva do súvislosti s právnou kvalifikáciou odvolacieho súdu pri rozhodovaní o trovách konania a jeho nespokojnosťou s rozhodnutím, dovolací súd poukazuje na to, že právne závery, na ktorých založil dovolací súd svoje rozhodnutie, neboli spôsobilé založiť vady konania v zmysle § 237 O.s.p. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 O.s.p., pretože právnym posudzovaním súd nemôže založiť žiadnu procesnú vadu, ktorá je uvedená v tomto ustanovení. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

15. Dovolací súd nezistil ani existenciu žiadneho ďalšieho dôvodu obsiahnutého v taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami a/ až d/, e/ a g/ § 237 O.s.p. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je. Napokon dovolateľ vady uvedené v týchto zákonných ustanoveniach ani netvrdil.

16. Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nebolo možné vyvodiť z § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O.s.p., dovolací súd mimoriadny opravný prostriedok Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (vtedajšieho vedľajšieho účastníka na strane žalovanej) odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 vo veci samej, 2 : 1 vo výroku o trovách konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.